Dosar nr. 2-13259/25 (2-25087249-12-2-19062025-1)

HOTĂRÂRE
în numele Legii

28 noiembrie 2025 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Tatiana Sîrcu
Grefier Mădălina Ungureanu

cu participarea: reprezentantului pîrîtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova – Nigai Nicolae, împuternicit prin Procura nr.79 din 06 noiembrie 2025; reprezentantului intervenientului accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile – Țurac Iurie, împuternicit prin procura nr.01-33/22764/2024 din 27 decembrie 2024;
în lipsa: reclamantului ***** *****, a solicitat examinarea cauzei în lipsă,

examinînd în ședință publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, încasarea prejudiciului moral,

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei

1. La data de 16 iunie 2025, ***** ***** a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica, mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, în fapt, la data de 21 noiembrie 2007, s-a adresat în instanță de contencios administrativ al Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău cu o acțiune privind anularea deciziei din 20 noiembrie 2007 emisă de Registratorul Șef al OCT ***** *****, prin care s-a refuzat în temeiul art.33 și 34 din Legea nr. 1543 din 25 februarie 1998 înregistrarea în Registru Bunurilor Imobile a contractul de vânzare-cumpărare cu nr.***** din ***** și obligarea OCT ***** de a înregistra în Registru Bunurilor Imobile contractul de vânzare - cumpărare a lotului de pământ destinat pentru construcție cu suprafața totală de ***** ha, număr cadastral *****, autentificat și înregistrat la Biroul Notarial „Leonid Tatian” sub nr. ***** la *****.

3. Indică că, prin hotărârea Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 (irevocabilă la 06 mai 2008), s-a admis integral acțiunea reclamantului împotriva OCT ***** despre anularea actului și înregistrarea dreptului. S-a anulat decizia din 20 noiembrie 2007 emisă de Registratorul Șef al OCT ***** ***** prin care s-a refuzat în temeiul art.33 și 34 din Legea nr.1543 din 25.02.1998 înregistrarea în Registru Bunurilor Imobile a contractul de vânzare - cumpărare cu nr.***** din ***** și s-a obligat OCT ***** de a înregistra în Registru Bunurilor Imobile contractul de vânzare-cumpărare a lotului de pământ destinat pentru construcție cu suprafața totală de ***** ha, număr cadastral *****, autentificat și înregistrat la Biroul Notarial „Leonid Tatian" sub nr.***** la *****.

4. Afirmă că la moment, hotărârea Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 (irevocabilă la 06 mai 2008) este în vigoare și este obligatorie de a fi executată, însă nu se execută.

5. Menționează că, deși instanța de contencios administrativ a expediat hotărârea pentru executare, însă contrar prevederilor art.32 din *Legea nr.793 din 10 februarie 2000* care indică *(1) Instanța de contencios administrativ care a adoptat hotărârea în fond, în termen de 3 zile de la data la care hotărârea devine irevocabilă, trimite o copie a hotărârii pârâtului pentru executare și alta - instanței de drept comun de la sediul pârâtului pentru controlul executării hotărârii și, în caz de necesitate, pentru executare silită. (2) Hotărârea se execută în termenul stabilit în dispozitivul ei, iar în cazul în care termenul nu este stipulat - în cel mult 30 de zile de la data la care hotărârea devine irevocabilă. (3) În cazul neexecutării în termen a hotărârii, conducătorul autorității publice în a cărei sarcină a fost pusă executarea acesteia poate fi tras la răspundere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare,* registratorul nu a executat hotărârea Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 prin care a fost obligat OCT ***** de a înregistra în Registru Bunurilor Imobile contractul de vânzare-cumpărare a lotului de pământ destinat pentru construcție cu suprafața totală de ***** ha, număr cadastral *****, autentificat și înregistrat la Biroul Notarial „Leonid Tatiana" sub nr.***** la *****.

6. Iar, potrivit art.120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea, solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești. definitive.

7. La fel, face referire la prevederile art. 16 alin. 1 și alin. 2 din Cod de Procedură Civilă care indică *1) Hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. (2) Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.*

8. În susținerea celor expuse supra, reclamantul reține practica CtEDO hotărârea din 11

ianuarie 2018 în cauza Sharxhi și alții versus Albania nr.10313/16 și anume eșecul autorităților naționale de a se conforma cu o încheiere judecătorească de suspendare a unui act administrativ.

9. Prin urmare susține că, pornind de la prevederile art.2 alin.1 din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 *"Orice persoană, fizică sau juridică, ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă"* instanța de judecată este obligată a constata încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 (irevocabilă la 06 mai 2008) pentru perioada 16 octombrie 2018 - 15 iunie 2025.

10. La fel, făcând referire la prevederile art. 2 alin. 6 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 *„Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării şi de importanța procesului pentru reclamant"* coroborate cu prevederile art. 1998; 2022; 2023 din Codul Civil, reclamatul concluzionează că, instanța de judecată urmează a încasa din contul bugetului de stat în beneficiu său cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 euro.

11. Reclamantul, își întemeiază cererea de chemare în judecată prin prisma prevederilor art. 6 din CnEDO; art. 5-7; 83; 85; 90; 94; 123; 166; 167 din Cod de Procedură Civilă; art. 21 din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 și Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

12. Reclamantul solicită a constata încălcarea dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 (irevocabilă la 06 mai 2008) pentru perioada 16 octombrie 2018 -15 iunie 2025; a încasa din contul bugetului de stat în beneficiu său cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 euro.

Argumentele din referința pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova

13. În data de 19 septembrie 2025 pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a depus o referință la cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea integrală a acțiunii civile, ca fiind neîntemeiată. *(f.d.30-33)*

14. În motivarea referinței pârâtul a menționat că, reieșind din practica juridică națională, Statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială. Astfel, la momentul

actual o asemenea lege specială este Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

15. Prin urmare, conform prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 87, aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene.

16. În acest sens, prin prisma jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, precizează că aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant.

17. Adițional, potrivit reamintește că, potrivit art.6 și a jurisprudenței Curții Europene, Convenție îi garantează oricărei persoane dreptul de acces la justiție, care are drept consecință dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive. Totuși, acest drept nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea și oricare ar fi circumstanțele. În schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin.

18. Susține că, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

19. Totodată subliniază că Curtea Europeană, în funcție de factorii precum, durata neexecutării, miza litigiului, circumstanțele personale ale reclamantului, decide în fiecare caz în parte, dacă este cazul să fie acordată o despăgubire pentru dauna morală sau dacă simpla constatare a violării poate fi suficientă.

20. În această ordine de idei reține ca pertinente prevederile Codului de Executare, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. Prin urmare, în acest sens menționează faptul că orice acțiune a executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu necesită cererea creditorului.

21. Respectiv, invocă că în baza principiului disponibilității prevăzut în art.4 din Codul de Executare, creditorul dispune de dreptul de a cere executarea silită a documentelor executorii, precum și de a renunța la executarea începută, sau de a amâna pornirea ei, în limitele prescripției dreptului stabilit.

22. Totodată, face trimitere la art. 2, alin. (l) *„Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă."* și art. 3, alin. (3) din legea nr. *87, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare*.

23. Menționează faptul că, la data de 17 octombrie 2018 reclamantul ***** ***** a intentat acțiune împotriva Ministerului Justiției, cu intervenienți accesorii - Agenția

Servicii Publice, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 15 aprilie 2008, precum și încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (dosar nr. 2-2588/2018; 12-2-68683-19102018, judecător Crigan Dragoș). Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 iunie 2019 (dosar nr. 22588/18), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2020 (dosar nr. 2a-3067/2019) și încheierea CSJ din 22 iulie 2020 (dosar nr. 2ra-711/2020), acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

24. Afirmă că, instanțele au reținut lipsa de diligență a reclamantului în executarea hotărârii, prin neinițierea procedurii de executare, precum și faptul că la data de 16 noiembrie 2007, terenul respectiv era deja înregistrat pe numele dnei ***** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, respectiv persoana interesată - ***** *****, trebuia să introducă o acțiune în instanță privind rectificarea registrului bunurilor imobile împotriva titularului înregistrat.

25. Perioada neexecutării hotărârii judecătorești, care a devenit irevocabilă la 6 mai 2008, și anume perioada 16 octombrie 2018 - 15 iunie 2025, pe care o invocă în pretențiile sale, reflectă comportamentul pasiv al reclamantului ***** ***** care nu s-a implicat activ în executarea documentului executoriu, nefiind inițiată o procedură de executare, limitându-se doar la înaintarea unei cereri, în mod repetat, în ordinea Legii nr. 87/2011.

26. Totodată, reclamantul nu a prezentat înscrisuri din care ar rezulta că autoritățile statului, investite cu atribuții de punere în executare a documentelor executorii, au fost sesizate de reclamant, așadar pârâtul reține că reclamantul a avut un dezinteres în procedura de executare, nu s-a adresat la OCT ***** pentru executare benevolă a Hotărârii și nu a apelat la serviciile unui executor judecătoresc pentru a pune în executare documentul executoriu. Or, responsabilitatea statului în temeiul art. 6 §1 al Convenției poate fi angajată atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri judecătorești și nu o fac. *(Scollo v. Italy, hotărâre din 28 septembrie 1995, § 44)*

27. Subliniază că rolul creditorului în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a înainta documentul executoriu spre executare silită și de a solicita urgentarea executării dar, în conformitate cu prevederile art. 44, alin. (5) din Codul de Executare, mai este și în a acorda executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop.

28. În această ordine de idei, subliniază că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei retribuții, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie. La caz, învederează că suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral este una exagerată și inechitabilă suferințelor pretinse.

29. Afirmă că, Ministerul Justiției este în imposibilitate de a proba suplimentar raportului, lipsa suportării de către reclamant a prejudiciului moral, atât timp cât nu a

fost probată de către reclamant existența *de facto* a acestui prejudiciu, or, *apriori,* nu se poate constata lipsa a ceea ce nu există. Or, constată că această sumă de 10 000 (zece mii) euro nu este argumentată și bazată pe anumite constatări pertinente, ci constituie doar o sumă rezultată dintr-o pretenție iluzorie.

30. Complementar celor expuse, precizează că în anumite situații acordarea de satisfacții pecuniare/bănești nu constituie o regulă generală. În acest context, notează că în materia drepturilor omului potrivit jurisprudenței Curții Europene, o recunoaștere oficială și publică a violării constituie prin sine o satisfacție echitabilă suficientă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit de reclamant.

Argumentele din referința intervenientului accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile

31. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Țurac Iurie a înaintat referință în care a indicat că, cererea de chemare în judecată nu o recunoaște din al cărui fapt solicită respingerea acesteia integral.

32. Afirmă că, conform informației cadastrale disponibile, începând cu 28 aprilie 2005, terenul cu numărul cadastral ***** a fost înregistrat cu drept de proprietate pe numele *****, în temeiul certificatului de moștenitor nr. ***** din *****.

33. La dala de 16 noiembrie 2007, terenul a fost înregistrat pe numele dnei *****, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, încheiat între ***** și *****.

34. Ulterior, la data de 08 octombrie 2013, la cererea doamnei *****, au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile construcțiile cu numere cadastrale ********** **********și ********** amplasate pe acest teren, în temeiul procesului- verbal de recepție finală nr. 44 din 06 august 2008.

35. În prezent, atât terenul, cât și construcțiile aferente, sunt înregistrate cu drept de proprietate pe numele lui *****și *****, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2469 din 22 februarie 2017.

36. Potrivit hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica din 15 aprilie 2008, instanța a reținut următoarele: „Lotul de pământ situat în orașul ***** strada *****, ***** a fost procurat de către ***** ***** (tatăl lui ***** *****) de la *****. Ulterior, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, autentificat și înregistrat la biroul notarial „Leonid Tatiana" la data de *****. După decesul tatălui său, la *****, reclamantul ***** ***** a depus declarație de acceptare a succesiunii și a obținut certificatul de calitate de moștenitor nr. ***** din 18 septembrie 2007. La solicitarea înregistrării contractului menționat, OCT ***** a emis decizia de refuz din 20 noiembrie 2007, motivată pe prevederile art. 33 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

37. Astfel, la data de 16 noiembrie 2007, terenul în cauză figura deja înregistrat pe numele doamnei *****, în temeiul Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****. În aceste condiții, constatând că dreptul solicitat era deja înscris pe numele altei persoane, registratorul avea obligația legală de a respinge cererea, în baza

prevederilor exprese ale art. 31 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1543/1998.

38. În acest context, persoana interesată în speță, domnul ***** *****, trebuia să formuleze o acțiune în instanță pentru rectificarea registrului bunurilor imobile, acțiune îndreptată împotriva titularului dreptului deja înregistrat. Această procedură era prevăzută de art. 505 din Codul civil în vigoare la acea dată, care stabilea în mod expres posibilitatea rectificării unei înscrieri ce nu corespundea situației juridice reale. Totodată, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în absența consimțământului titularului, rectificarea putea fi dispusă doar în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.

39. De asemenea, menționează că, Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile nu deține informații referitoare la dosarul judiciar nr. 2-1460/2008 și nici copia hotărârii menționate, întrucât nu există dovezi că Î.S. „Cadastru" sau OCT ***** ar fi fost informate, citate în acea cauză ori că hotărârea respectivă ar fi fost transmisă spre executare. Potrivit registrului de corespondență aferent perioadei 2018-2025, hotărârea judecătorească în cauză nu a fost expediată către SCT ***** în vederea executării.

40. Mai indică că, înregistrarea unui drept în temeiul unei hotărâri judecătorești se realizează exclusiv în condițiile prevăzute de lege, respectiv la inițiativa titularului, pe baza actelor de identitate și a documentelor justificative conforme cerințelor art. 28 și 29 din Legea nr.1543/1998, precum și cu achitarea tarifelor legale de înregistrare, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 130 din 13 martie 2025.

41. Menționează, de asemenea, că litigiul a fost examinat contrar normelor de competență jurisdicțională. Conform art. 8 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000, în vigoare la acea dată, litigiile de acest tip erau de competența curților de apel, nu a judecătoriilor. Mai mult, cauza a fost soluționată lipsa părților relevante, inclusiv a doamnei ***** titularul înregistrat, și fără administrarea probelor privind situația juridică a imobilului, contrar pct. 4 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 2 din 27 martie 2006.

42. Subliniază, totodată, că OCT ***** în calitate de filială a Î.S. „Cadastru", nu are personalitate juridică și, prin urmare, nu putea figura în calitate de parte într-un litigiu judiciar.

43. Ulterior, la 17 octombrie 2018, ***** ***** a intentat acțiune împotriva Ministerului Justiției, cu intervenienți accesorii - Agenția Servicii Publice, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 15 aprilie 2008, precum și încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (dosar nr. 2-2588/2018; 12-2-68683-19102018, judecător Crigan Dragoș).

44. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 iunie 2019 (dosar nr. 2-2588/18), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2020 (dosar nr. 2a-3067/2019) și încheierea CSJ din 22 iulie 2020 (dosar nr. 2ra-711/2020), acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Instanțele au reținut lipsa de diligentă a reclamantului în executarea hotărârii, prin neinițierea procedurii de executare, precum și faptul că la data de 16 noiembrie 2007, terenul respectiv era deja înregistrat

pe numele doamnei ***** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, respectiv persoana interesată – ***** *****, trebuia să introducă o acțiune în instanță privind rectificarea registrului bunurilor imobile împotriva titularului înregistrat.

45. Reiterează că, în prezent, executarea din oficiu a hotărârii din 15 aprilie 2008 este imposibilă, întrucât terenul și construcțiile aferente sunt înregistrate pe numele altor persoane (*****și *****), în baza unui act valabil - Contractul de vânzare-cumpărare nr. 2469 din 22 februarie 2017.

Explicațiile părților

46. Reclamantul ***** ***** a fost citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei, prin intermediul poștei electronice *(f.d. 45)*, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin cerere de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

47. Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Nigai Nicolae, împuternicit prin Procura nr.79 din 06 noiembrie 2025, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii conform temeiurilor de fapt și de drept invocate în referința înaintată.

48. Reprezentantul intervenientului accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Țurac Iurie, împuternicit prin procura nr.01-33/22764/2024 din 27 decembrie 2024, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii conform temeiurilor de fapt și de drept invocate în referința înaintată.

49. Instanța de judecată, în corespundere cu art. 206 alin. (3) din *Codul de procedură civilă* a dispus examinarea cauzei în lipsa reclamantului ***** *****, căruia i-a fost asigurată citarea legală și care a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Incidente de procedură

50. Conform fișei de repartizare, la data de 19 iunie 2025, cauza civilă nr. 2-13259/2025 la cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, spre examinare judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Maria Alexei *(f.d. 1).*

51. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Maria Alexei din 23 iunie 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, acordându-i-se termen reclamantului ***** ***** pentru înlăturarea următoarelor neajunsuri: să achite taxa de timbru *(f.d. 17-18).*

52. La data de 26 iunie 2025, reclamantul ***** ***** a înaintat cerere de înlăturare a neajunsurilor, cu anexarea chitanței de plată din 26 iunie 2025 *(f.d. 24).*

53. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Maria Alexei din 04 iulie 2025, s-a dispus primirea spre examinare în procedura contencioasă a cererii de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al

Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral *(f.d. 25-26).*

54. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2025 s-a dispus redistribuirea automat-aleatoriu, prin intermediul PIGD, a cauzei civile nr. 2-13259/2025 la cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral, unui alt judecător specializat în materie civilă, pentru examinare *(f.d. 40-41).*

55. La 27 octombrie 2025, prin fișa de repartizare repetată a dosarului, se confirmă că cererea de chemare în judecată înaintată de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica, mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral a fost repartizat judecătorului Tatiana Sîrcu, în mod automat-aleatoriu *(f.d. 42).*

56. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Tatiana Sîrcu, din 30 octombrie 2025 s-a acceptat în procedură cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica, mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral, cu fixarea ședinței de examinare a cauzei *(f.d. 43-44).*

57. Prin încheierea protocolară din 07 noiembrie 2025, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile *(f.d. 48 verso).*

Aprecierea instanței de judecată

58. Studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată în raport cu probele prezentate, audiind opiniile participanților prezenți la proces, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată neîntemeiată și care urmează a fi respinsă pentru raționamente ce se vor succeda în cele ce urmează.

59. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) din *Codul de procedură civilă,* fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

60. În baza art. 130 alin. (1) și (2) din *Codul de procedură civilă,* instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

61. La caz, s-a constatat că ***** *****, invocând prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prin acțiunea formulată a solicitat constatarea

încălcării dreptului la executare a hotărârii Judecătoriei sectorului Botanica, mun. Chișinău din 15 aprilie 2008 în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

62. Conform art. 5 alin.(1) *Cod de procedură civilă*, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

63. În conformitate cu art. 16 alin. (1) *Cod de procedură civilă*, hotărârile, încheierile, ordonanţele şi deciziile judecătoreşti definitive, precum şi dispoziţiile, cererile, delegaţiile, citaţiile, alte adresări legale ale instanţei judecătoreşti, sunt obligatorii pentru toate autorităţile publice, asociaţiile obşteşti, persoanele oficiale, organizaţiile şi persoanele fizice şi se execută cu stricteţe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

64. În conformitate cu art. 255 *Codul de procedură civilă*, hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepţia cazurilor de executare imediată după pronunţare.

65. Conform art. 70 din *Codul de executare*, (1) documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc. (1^1) Titlul executoriu privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti va fi executat în cel mult 3 luni de la prezentarea sa spre executare. (2) Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătoreşti. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acţiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăşi 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămutării procedurii de executare, imposibilităţii executorului judecătoresc de a acţiona din motive ce nu depind de voinţa sa, precum şi în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.

66. Potrivit art. 2 alin. (2)-(4) și (6) din *Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 87 din 21 aprilie 2011*, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în

termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

67. Iar art. 5 alin. (1) din *Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011* prevede că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

68. Urmează de a remarca că, în cazul când se constată o neexecutare continuă (atunci când hotărârea rămâne neexecutată la momentul examinării), termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data naşterii obligaţiei de executare şi până la ziua adoptării hotărârii cu privire la o eventuală constatare a violării/neviolării dreptului declarat de art. 6 §1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

69. În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din aceeaşi *Lege*, aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

70. În cauza *CtEDO Hornsby versus Grecia (hot. 19.03.1997)* Curtea a menționat că, dreptul de acces la justiție garantat de art. 6 alin. (1) CEDO, ar rămâne iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o hotărâre definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părţi. Este de neconceput ca articolul 6 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor - proceduri care sunt echitabile, publice şi se desfăşoară într-un termen cât mai scurt cu putinţă - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti. În interpretarea articolului 6, executarea unei hotărâri judecătoreşti trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces”.

71. În cauza CtEDO (Immobiliare Saffi vs Italia, § 74) Curtea a menţionat că chiar dacă putem admite că statele contractante, în anumite circumstanţe excepţionale, în limitele marjei de apreciere care le este oferită de convenţie în materia reglementării folosirii bunurilor, pot interveni într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătoreşti, o asemenea intervenţie nu poate avea ca efect împiedicarea, invalidarea sau întârzierea executării cu atât mai mult acestea nu pot repune în discuţie problema fondului acestei hotărâri.

72. Din materialele cauzei s-a constatat cert că, la data de 21 noiembrie 2007 ***** ***** s-a adresat la Judecătoria Botanica, municipiul Chişinău cu o acţiune privind anularea deciziei din 20 noiembrie 2007 emisă de Registratorul Şef al OCT *****

***** prin care s-a refuzat în temeiul art. 33-34 din Legea nr. 1543 din 25 februarie 1998 înregistrarea în Registrul Bunurilor Imobile a contractului de vânzare-cumpărare a lotului de pământ destinat pentru construcție cu suprafața totală de ***** ha, nr. cadastral *****, autentificat şi înregistrat la Biroul Notarial „Leonid Tatiana" sub nr. ***** la *****.

73. La fel, potrivit informației prezentate de reprezentantul intervenientului accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Țurac Iurie, se reține că referitoare la dosarul judiciar respectiv a hotărârii judecătorești nr. 2-1460/2008 din 15 aprilie 2008, emisă de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, nu există acte care ar confirma că OCT ***** sau Întreprinderea de Stat "Cadastru" ar fi fost informate de demararea unui asemenea dosar.

74. Iar, potrivit informației cadastrale, la acea dată, dreptul de proprietate asupra bunului imobil, teren cu nr. cadastral *****, era înregistrat după o altă persoană, *****, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, situație care servește temei pentru refuz de înregistrare a dreptului, precum prevede art. 33 alin. e) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, caz în care de o persoană interesată urma a fi pornită o acțiune în rectificare împotriva titularului înregistrat în registrul bunurilor imobile, precum indică legiuitorul expres la art. 33 alin. (3).

75. Se reține că, ***** ***** nu a întreprins acțiunile necesare în vederea executării titlului executoriu şi nu a depus diligența necesară în acest sens, sau cel puțin să se intereseze de soarta dosarului, însă s-a adresat în instanţa de judecată cu prezenta acţiune, în temeiul Legii nr. 87.

76. Așadar, urmează de reținut că, ***** ***** a avut un comportament pasiv şi a dat dovada de dezinteres în procedura de executare a Hotărârii, nu s-a adresat la OCT ***** pentru executare benevolă a Hotărârii şi nu a apelat la serviciile unui executor judecătoresc pentru a pune în executare documentul executoriu.

77. Or, aceasta este o omisiunea a reclamantului de a pune în executarea hotărârea, această omisiune fiind imputabilă reclamantului şi prin urmare o astfel de acțiune nu este imputabilă statului.

78. Totodată, responsabilitatea statului poate fi angajată în cazul în care autoritățile publice implicate în procedurile de executare nu dau dovada de diligența cuvenită sau, mai mult, împiedică executarea hotărârii (Fouklev împotriva Ucrainei, pct. 67).

79. Măsurile adoptate de autoritătile naţionale în vederea executării trebuie să fie adecvate și suficiente pentru a asigura executarea (Ruianu împotriva României, pct. 66) ținând seama de obligațiile ce le revin în calitate de depozitari ai forţei publice în materie de executare.

80. Instanța de judecată menționează că, o hotărâre judecătorească care dispune înregistrarea dreptului în registrul bunurilor imobile nu poate fi executată decât în condițiile şi conform procedurii de înregistrare prevăzute de legiuitor, şi anume, se demarează procedura la cererea titularului, cu identificarea solicitantului în baza actelor de identitate, în prezența actelor confirmative de drept, care să corespundă exigențelor prevăzute de art. 28, 29 al Legii cadastrului bunurilor imobile, cu

achitarea serviciului de înregistrare a dreptului, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr 770 din 02.07.2007.

81. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în situațiile în care se invocă neexecutarea unei hotărâri judecătorești sau nerespectarea termenului rezonabil de executare a acesteia, Curtea impune necesitatea de a analiza dacă această limitare este compatibilă cu art. 6 alin. 1 din Convenție, motivele care au condus autoritățile la nerespectarea în întregime a hotărârii judecătorești în cauză.

82. Ori, în jurisprudența Curții este reținut că dreptul de acces la justiție, garantat de art.6 din Convenție, protejează, de asemenea, şi executarea hotărârilor judecătorești definitive şi obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminenţa dreptului, nu pot rămâne fără efect în detrimentul unei părţi. În consecință, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată într-un mod excesiv (hotărârile Homsby împotriva Greciei; Burdov împotriva Rusiei; Jasiuniene împotriva Lituaniei; Ruianu împotriva României).

83. Or, ***** ***** nu a manifestat interes ca hotărârea să fie executată, circumstanțe ce îl decad din dreptul de a pretinde repararea prejudiciului în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

84. Tot aici urmează de evidențiat că, în perioada de neexecutare, ***** ***** nu a întreprins careva acțiuni în vederea stabilirii modului de desfășurare a executării, nu a manifestat nici un interes față de procedura de executare şi nu a prezentat contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, în temeiul căruia urma să fie înregistrat dreptul asupra bunului imobil, sarcină ce îi revenea în exclusivitate acestuia.

85. Ținând cont că, instanța de judecată a respins ca neîntemeiată pretenția de bază a reclamantului cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 15 aprilie 2008, urmează a fi respinsă și pretenția privind încasarea prejudiciului moral, deoarece instanța de judecată nu găsește nici un temei în vederea admiterii acesteia având în vedere că nu a fost constatată încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii, așa cum impune art. 2036 alin. (1) din *Codul civil*, or, poate fi satisfăcută echitabil doar persoana căreia i-a fost recunoscut încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

86. Instanța de judecată concluzionează că în prezentul litigiu argumentele părții reclamante nu și-au găsit suportul probator necesar pentru a argumenta temeinicia acțiunii în justiție, motiv pentru care va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 15 aprilie 2008 pentru perioada 16 octombrie 2018 – 15 iunie 2025, încasarea prejudiciului moral.

87. În același timp, instanța de judecată subliniază de principiu că nu se expune asupra fiecărui argument invocat de părți, ținând cont de *Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreș*ti, din care rezultă că

pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil motivarea hotărârii trebuie să evidențieze că instanța a examinat chestiunile esențiale prezentate, dar nu un răspuns detaliat la fiecare argument. (*García Ruiz împotriva Spaniei* (MC), pct. 26; *Perez împotriva Franței* (MC), pct. 81).

88. În conformitate cu prevederile *Legii 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, art. 238-241 Cod de procedură civilă,* instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 15 aprilie 2008 pentru perioada 16 octombrie 2018 – 15 iunie 2025, încasarea prejudiciului moral, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul **Tatiana Sîrcu**